

Zpráva z 29. výročního kongresu American Society for Bone and Mineral Research (ASBMR), Honolulu, Hawaii, 16.–19. 9. 2007

Kongres se konal v Hawaii Convention Center v Honolulu, účastnilo se 4 800 lékařů a vědeckých pracovníků. Dne 16. 9. 2007 proběhla témata týkající se genetických aspektů kostního metabolismu, zobrazovacích metod a biologie osteocytů, 17. 9. 2007 byly diskutovány otázky kostní kvality, nádorových onemocnění jejich vztahu ke kostnímu metabolismu, léčby osteoporózy a biologie osteocytů a osteoklastů. Den 18. 9. 2007 patřil zvláště posterové sekci, dále odezněly přednášky o léčbě osteoporózy, regulaci osteoblastů, osteonekróze čelisti a renální osteodystrofií. 19. 9. 2007 pokračovala posterová sekce, diskutovalo se o nových perspektivách léčby osteoporózy, hormonech a kosti, genetických aspektech metabolických onemocnění skeletu a dětské osteologii. Další práce se týkaly epidemiologie osteoporózy.

Autory zprávy zaujalo několik sdělení. Velice zajímavou byla prezentace V. Bodina týkající se ovlivnění Wnt signální cesty, což vede ke stimulaci kostní formace. Prezentace H. M. McDonalda se zabývala pozitivním efektem cvičení na základních školách na kostní tkáň, denzita kostního minerálu byla měřena pomocí pQCT. Další práce od T. Chevalleye, týkající se prepubertálních chlapců, dokazuje efekt fyzické aktivity, který je umocněn zvýšeným příjmem proteinů ve stravě. P. Vestergaard prezentoval výsledky týkající se zvýšení mortality po zlomenině krčku femuru. Důležitým rizikovým momentem pro zvýšení mortality se ukazuje být samotná zlomenina a nikoliv preexistující komorbidita. Dle U. Bergstroma vykazují zlomeniny krčku výrazný nárůst u pacientů starších 90. let. Výsledky K. A. Faulknera prokazují, že antiepileptika a antidepresiva podstatně zvyšují tendenci k pádům u starších žen. A. Moayeri upozornil na vztah výšky a výskyt zlomenin. Bylo prokázáno, že snížení výšky o 0,5 cm ročně zvyšuje riziko zlomenin včetně fraktur krčku femuru. Z toho vyplývá nutnost zavedení pravidelných měření výšky v praxi. Vztahem markerů kostního metabolismu a rizika zlomenin se zabývala práce K. K. Ivasky. Výsledkem 9letého sledování je průkaz, že zvýšení ukazatelů kostní resorbe zvyšuje riziko zlomenin.

Zajímavou část představují též nové perspektivy v léčbě osteoporózy, kde byly zvláště diskutovány glucagon like peptid 2 (GLP2), inhibitor katepsinu K a teriparatid v nové indikaci. Dle D. Henriksena 120denní subkutánní podávání GLP2 signifikantně zvyšuje BMD v oblasti krčku stehenní kosti. H. G. Bone prezentoval účinnost inhibitoru katepsinu K, kdy po 12měsíční léčbě byl patrný nárůst BMD v oblasti bederní páteře a krčku. Z práce J. D. Ringeho vyplynulo, že použití teriparatidu v léčbě osteogenesis imperfecta u dospělých pacientů je povzbuzivé a zasluhuje dalšího zkoumání.

Velkým přínosem bylo též setkání pracovních skupin, kdy je možná diskuze s odborníky v užším kolektivu. Setkaly se následující pracovní skupiny: vitamín D, dětská kost, fyzická aktivita a pády, dospělá kost a minerály, revmatické onemocnění a osteoporóza, muskuloskeletální rehabilitace, svaly a kost, edukace a spolupráce pacientů. Tato poslední pracovní skupina ukázala na některé nedostatky v péči o pacienty. Většina nemocných je dobře obeznána s nutností užívat kalcium, nikoliv však o potřebě vitamínu D. Jiná práce ukazovala podstatnou roli praktického lékaře v managementu osteoporózy. Compliance pacientů k léčbě je dalším důležitým faktorem.

Setkání s profesory dovolují se seznámit s odborníky v dané oblasti a metodou workshopu se zapojit do diskuse a ověřit si vlastní postupy.

Na kongresu byli rovněž aktivní zástupci české osteologie: Prof. MUDr. J. Štěpán, DrSc., prezentoval práci dokazující, že teriparatid snižuje kumulaci mikropostižení kostní tkáně a zlepšuje kostní mikroarchitekturu u postmenopauzálních žen v minulosti léčených alednronátem. Práce Dr. Hály a Dr. Šenka prokazovala, že po zlomenině krčku stehenní kosti je adekvátně vyšetřeno jen nepatrný počet pacientů.

Je jisté, že po mnoha hodinách (desítkách hodin) letu a odborného programu se pobyt české skupiny neomezil pouze na vstřebávání odborných informací, ale došlo i na částečné prozkoumání části tohoto rozmanitého a zajímavého souostroví.

Havajské ostrovy představují pásmo více než 130 ostrovů, ostrůvků a atolů, ležících uprostřed Tichého oceánu, poblíž obrovského Raka a 3 800 km jihozápadně od pobřeží Kalifornie. Jsou to vlastně vrcholy podmořského hřebenu sopek, které vyčnívají nad hladinu. Celé souostroví se jmenuje podle největšího z ostrovů (Big Island – Hawaii), na kterém se nacházejí i nejmohutnější sopečné masívy.

Největší devizou Havaje je její přírodní bohatství a jeho rozmanitost – od vyprahlé savany, přes tropický prales s vodopády až po sopečné masívy a rozsáhlá sopečná pole, (včetně pěstování výborné kávy, ananasů a jiných tropických plodin). Pokud jde o zprostředkování polynéského kulturního dědictví, je zde již příliš patrné, že se nacházíte ve Spojených státech. Hlavními havajskými ostrovy jsou Oahu, Hawaii (Velký ostrov), Maui a Kauai. Kongres se konal v hlavním městě Honolulu, které se nachází právě na Oahu. Nejznámější částí Honolulu je bezpochyby bílá písčná pláž Waikiki se svými hotely ukončená zelenou dominantou – horou Diamond Head. Náš hotel (Sheraton Waikiki) omývaly přímo vlny Pacifiku. V historické části města se tyčí socha Kamehamehy, sjednotitele havajských ostrovů, palác Iolani – jediný královský palác na území USA, budova senátu se sochou posledního havajského panovníka – královny Liliuokalani, radnice, sídlo misie, kostel Kawaihau a další historické stavby. Malé historické centrum je ze všech stran obklopeno lesem moderních výškových budov. Dále nelze ne navštívit Pearl Harbor s hlavním památníkem – USS Arizona National Memorial, který je vystaven nad potopenou letadlovou lodí Arizona, jež je hrobem asi 1 200 námořníků.

Při okružní cestě kolem ostrova jsme se zastavili na Sandy Beach, nejnebezpečnější pláži s velkými vlnami, která je rájem všech surfařů.

Završením prohlídky ostrova byla návštěva Polynéského kulturního střediska, jež vlastní mormonská komunita a zde přítomní studenti a zaměstnanci ze všech koutů Polynésie předvádějí turistům rozličné zvyky a obyčeje souostroví Hawaii, Tonga, Samoa, Markéz, Tahiti, Nového Zélandu a melanézijského Fidži. Kongres byl zajímavou kombinací odborných sdělení a zážitků z exotického prostředí.

MUDr. T. Hála, Osteocentrum KN Pardubice
MUDr. F. Šenk, Osteocentrum Havlíčkův Brod